

HASAN PİR

ANALİZ

Hasan PİR

İnsanla hayvan arasındaki en büyük fark, insanda aklın olmasıdır. Akli sayesinde insan çevresini tanır, dünyayı tanır. Zarar ve menfaatini öğrenir, en önemlisi de kendisini tanır ve diğer insan ve canlılarla kıyas eder. Kobay olarak kullanılan hayvanları saymazsak hiçbir hayvan aynaya veya resmine bakıp da kendini görmemiştir. Öyle ise hiçbir hayvan kendini tanımıyor demektir. Peki, kendi yüzünü, gözünü, resmini hiç görmemiş olan bir hayvan, karşılaştığı başka bir canlının kendi cinsinden veya başka bir cinsten olduğunu veya olmadığını nasıl anlayabiliyor?

Bir koyun düşünün ki, kendinin koyun olduğunu bilmiyor, kendinin koyun suretini taşıdığını bilmiyor, ama kalabalık ve karışık hayvanlar topluluğu içinde nasıl oluyor da koyunların olduğu grubu tanıyıp da onların yanına gidebiliyor?

Bir akrep düşünün ki; bu yaratık, kendi yüzünü, resmini hiç görmediği halde, akrepleri diğer canlılardan nasıl ayırabiliyor? Diğer hayvanların yanına değil de akreplerin yanına gidiyor ve onlarla mutlu oluyor.

Ormanlar kıralı aslanlar da kendilerini hiç tanımıyor. Hiç kendi yüzlerini, gözlerini, resimlerini görmemişler. Peki, ama başka aslanların kendi cinsinden olduğunu nereden biliyorlar da onların yanına gidiyor, onlarla beraber olabiliyorlar?

Yüz binlerce hayvan çeşidini incelediğinizde aynı garip durumla karşılaşacaksınız. Hiçbir hayvan, kendiyle kıyasla hemcinslerini veya düşmanlarını tanıyor değil. Diğer taraftan bir hayvan, düşmanı olan bir diğer hayvanın kendi cinsinden olmadığını nereden bilip de ondan kaçıyor. Bir koyun, kurdu gördüğünde ondan korkuyor ve kaçıyor. Kendi yüzü ve cismi de belki kurdunkine benziyor... O zaman kurttan kaçmasının bir manası yok. Ama nasıl oluyorsa koyunlar düşmanlarından kaçıp dostlarına ise yaklaşıyorlar.

Hele hele akrepler... Akrepler, düşmanlarının akrep olup olmadığını ne ile kıyas yaparak biliyorlar ki? Karşılaştıkları canlıların dost mu, düşman mı olduğunu bilmelerine yarayacak ve kıyas yapacak bilgilere sahip değiller. Ne kendi yüzünü ne de kendi resmini, ne de başka akreplerin resmini hiç ama hiç görmemişler... O halde, düşmanlarını nasıl bilip de onlarla mücadele edebiliyor veya onlardan kaçıyorlar?

Bu tanıma işi mademki bakmayla olmuyor, o zaman geriye bir "his kodlaması" kalıyor ki, her bir hayvan kendi hemcinslerine sevgi ve dostlukla, diğerlerine karşı da farklı bir cinse karşı oluş özelliği ile kodlanmış olarak yaratılıyor demektir.

Yüz binlerce hayvan türünün milyarlarca ferdi üzerinde düşünülerek uygulanan muazzam bir kodlama.

Bu kadar karışık ve geniş bir kodlama sistemi ancak mükemmel bir programcayı gösterir ki, âlemlerin Rabbi olan Yüce Allah'tan başka bu mükemmel programı yapacak bir ilim ve kudret sahibinin olamayacağını aklı olan her insan anlamış olacaktır.

Tesadüfler, kendi kendine oluşlar, tabiat denilen akılsız, şuursuz sebepler topluluğu bu çok önemli programı yapamayacağına göre geriye her şeyi bilen, bilerek yapan, her şeyi ilmi ile kuşatan, kudreti ve yaratması sonsuz bir Allah kalıyor. Evet, yaratılıştaki nizamı bu mükemmellikte ancak Alemlerin Rabbi olan Allah yaratabilir ve yaratmıştır. Biz de Alemlerin Rabbi olan O Allah'a (c.c.) inandık iman ettik.

Allah'a iman, bir insan için mutlulukların en büyüğüdür... İman hem bu dünya da hem de öteki dünyada en önemli mutluluk kaynağımızdır.

Yazımızı Bediüzzaman Hazretleri'nin şu iki güzel sözü ile tamamlayalım.

"İman, insanı insan eder, belki insanı sultan eder. Öyle ise, insanın vazife-i asliyesi, iman ve duadır.

"İman tevhidî, tevhit teslimî, teslim tevekkül, tevekkül ise saadet-i dareyni iktiza eder."

Güzel günler dileğiyle.